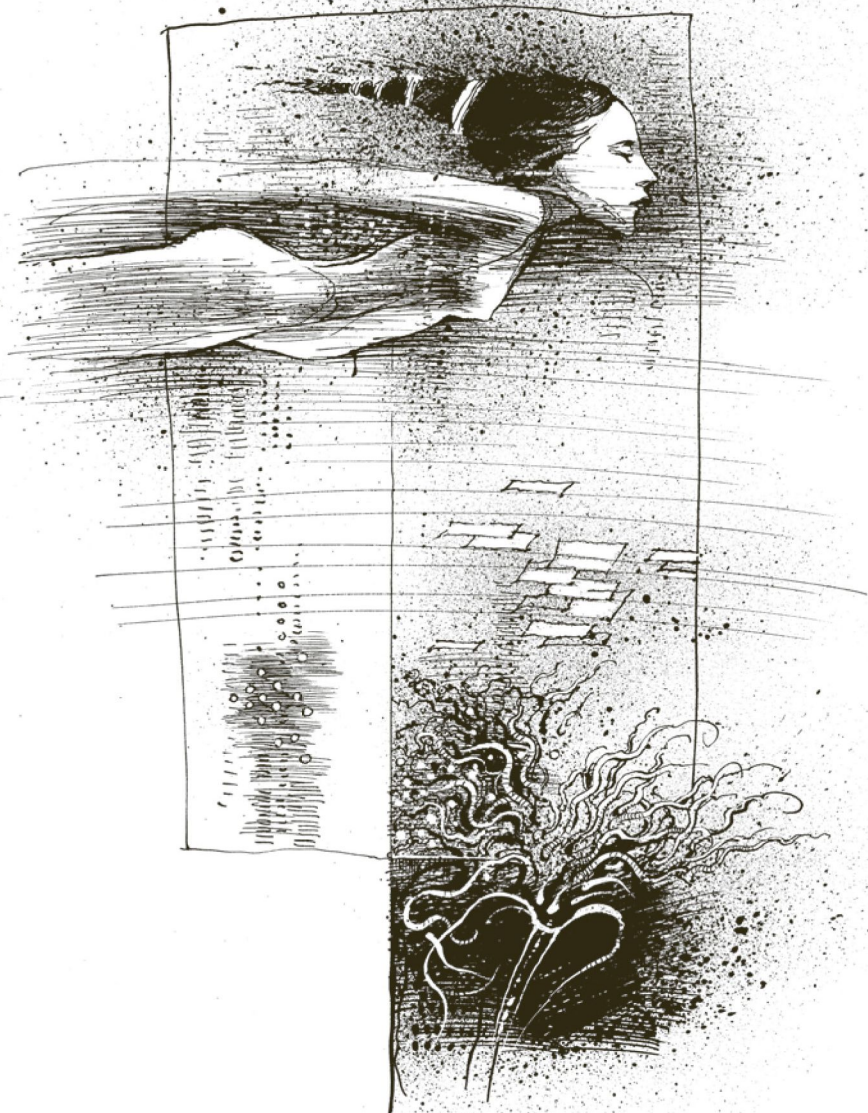

*Iskustva
za uchem*

KUKUČKA ZA UCHOM
Dušan Dušek

Dušan Dušek
*Kukučka
za uchom*

slovar

Text © Dušan Dušek 2025
Illustrations © Stanislav Dusík, dedičia
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART,
spol. s r. o., Bratislava 2025

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-7278-6

Vzťahy potrebujú starostlivý prstoklad.
Gustave Flaubert

Venoval by som mu krátky dokumentárny film, portrét v pohybe, rád by som ho ukázal v najrozličnejších polohách – postojáčky, posediačky, horizontálne, vertikálne, oblečeného aj nahého, ako sa to robí vo filmoch o žirafách alebo o niektorých fosforeskujúcich rybách v morských hĺbinách.

Federico Fellini (o klaunovi Totòovi)

Nech sú spolu trávy a vietor!
Ivan Laučík

TAM A TAM

Prišiel k nám starý pán, zazvonil pri dverách, otvoril som, bez pozdravu vošiel dnu. Na hlave mal klobúk. A tieklo mu z nosa. Zanedbaný, špinavý, vlasy zopnuté do chvosta. Iba v košeli. Vrzgajúce topánky, tuším čierne, obuté bez ponožiek, nohavice s trakmi. Uترل si nos do rukáva košeľe. Vzápätí do druhého. Ako malý chlapec.

Pred časom nám predal francúzsku posteľ. Za tristo korún. Vtedy sme sa dohodli, že mu peniaze pošleme poštou, aby ich náhodou nestratil. Ako povedal. Na adresu: tam a tam. Aby bol úradný doklad.

Teraz si prišiel po peniaze.

No vtedy sa smial: „Vidím, že neviete, kde je tam a tam. Že neviete?“

„Nevieme,“ povedala vtedy moja žena.

„Múzejná ulica, číslo tri.“

Napísal adresu na papierik, odtrhol ho z novín, za uchom mal ceruzku. Teraz si prišiel po peniaze. Ako povedal. Zanedbaný, špinavý, iba v košeli. Bez pozdravu vošiel do bytu.

„Posteľ je veľmi dobrá,“ povedal som.

„Keď je taká dobrá, prečo ste mi neposlali peniaze?“

„Ako to?“

„A poslali?“

„Hneď na druhý deň.“

„Kam?“

„Tam a tam.“

Zasmial som sa. Vytiahol som zo zásuvky kredenca papierik s jeho adresou. Mal som doklad. Dúfal som, že nájdem aj ústrižok z poštovej poukážky, ale ten tam nebol.

„Múzejná ulica, číslo tri.“

„To je zlá adresa.“

„Ale veď ste nám ju vy sám dali.“

„Tam som nikdy nebýval.“

Dopoludnia som behal po meste. Mali sme sa sťahovať. Potvrdenia, výpisy a ostatné nezmysly. Ale nič som nevybavil. Slovom:

otrava. Dvoma slovami: zlý deň. Uťahaný, spotený a poriadne hladný. Sníval som o sprche. Nato prišiel starý pán.

„Najlepšie by bolo spísať zmluvu.“

„O čom?“

„Predsa o posteli.“

„Dobre. Spíšeme.“

„Kúpa, predaj,“ povedal.

„Spíšeme.“

„Aj s adresami.“

„Aj.“

„Mám ju pripravenú.“

„Dobre, dobre.“

„Aby bol úradný doklad.“

Mali sme sa sťahovať. Žena mi priniesla čistý papier, potom ešte jeden, potom ešte kopirák. Dal som ich do písacieho stroja. Predsieň, kuchyňa, vedľa malá izbička, za kúpeľňou izba. Potrebovali sme väčší byt. Posteľ sme už mali.

„Meno,“ povedal som.

Žena sa obzrela.

„Meno.“

Starý pán zmizol. Pod stoličkou ostali len jeho topánky, tuším čierne, celé od blata. Žena bežala do izby za kúpeľňou. Na ruke mi pípli hodinky. Bežal som za ňou. Našli sme ho v posteli. Zakrytý dekou či skôr paplónom, hlava na vankúši, oči zavreté, klobúk stiahnutý do čela. Zrazu sme si uvedomili, že k nám prišiel zomrieť, nešlo o peniaze, ale o posteľ, prišiel zomrieť do vlastnej postele.

Žena sa ho usilovala prebrať, drmala ním, držala mu hlavu v dlaniach. Pomaly otvoril oči, no nebolo jasné, či je to z jeho vôle, alebo z mykania. Opäť ich zavrel. A náhle sa usmial. Stiahol som mu z hlavy klobúk, za uchom mal ceruzku, iba taký konček so zlomenou tuhou. Ovieval som mu tvár, potom som ho zdvihol, ľahké telo, takmer bez váhy. Akoby sa mi scvrkával v náručí.

Z pravej ruky mu vypadol kúsok papiera. Mal ho pripravený. Ako povedal.

Na ňom naša adresa.

PRÁŠKY NA SPANIE

Závozníci vykladali malinovky pred cukrárňou, ktorú už pred rokom zrušili a zbúrali.

Neskôr som sedel v izbe a zrazu som si ani za nič nevedel spomenúť, akú košeľu mám na sebe.

Nespomenul som si.

*

Stalo sa mi to už viac ráz, vždy večer a vždy s tou istou košeľou. Patrila medzi moje obľúbené: flanelová s kockami. Strácal som z nej gombíky tak často, až som začal veriť, že raz stratím aj jej károvaný vzor a ostane celkom biela. Moja žena Zuza povedala, že nedávam pozor, odkiaľ má brať stále nové gombíky? Neviem; boli hnedé a pekne sa leskli, nedali sa ustrážiť. Obviňovala ma, lebo ženy nič také nestrácajú, možno iba vlasy, ale tých je dosť. A čím viac sa mi ich stratilo, tým trápnejšia bola moja vina, každý gombík jedna, nemal mi kto odpustiť. Mal som všelijaké košele, ale táto bola pre mňa najlepšia, nikdy som však nevedel, ktorú som si obliekol a zastrčil za remeň. Rozsvietil som lampu a zase som videl károvanú látku, vyblednutú od dlhého nosenia a prania, na rukáve mi už zase chýbal gombík, znovu som bol na vine: košeľa nikdy, ani gombíky, ba ani cverny.

Popoludní som videl chlapa v károvaných trenírkach, ako pije vodu z vedra na zemi, zohol sa do predklonu a vopchal doň hlavu. Ako kôň. Mal tenučké nohy, mohol to byť boxer, aspoň podľa toho, ako mu trčali z trenírok, chýbajúce cvičky z mäkkej kože som si ľahko domyslel, pavučiny žil a žiliek na lýtkach už mal.

Nič sa nedalo robiť.

Spomenul som si na pavúky, ale vtom zazvonil budík, spustil – a už som ho počul, ako tiká, čo som neznášal.

Možno som aj zahrešil; a možno už bolo ráno, okolo nás suchorili periny.

Spýtal som sa: „Čo to máš na nose?“

Moja žena povedala: „Štipec. Nepoznáš ho? Tvoje ponožky ho poznajú.“

Napoly som ešte spal – a možno aj na trištvrte.

„Čo tu chce ten budík? Zase otravuje!“

„Veď ešte nezvonil. Daj si aj ty štipec.“

Snívalo sa mi, že si dala na nos štipec a že vedľa postele zvonil budík Jozef Ruhla.

„Nedám,“ povedal som. „Nech ten budík zmizne, nech hneď odpáli. Všade sa vopchá – ako smrad.“

A Zuza mi povedala: „Poznáš obrázky z vlasov vo vani po kúpaní?“

Zapchal som si uši.

„Počuješ! Počuješ?“

Moja žena chvíľu počúvala.

„Tiká, nie?“

„Teraz prestal.“

„Adam, voľačo ti poviem. Počúvaš?“

„Spím.“

A ja som mu povedala: „Nespíš. Pravda, nespíš? Pravda, iba dýchaš?“

Obrátil sa k stene a schoval sa pod perinu.

„Prestaň otravovať!“ povedal. „Každú chvíľu začne zvoniť a zase sa nevyspím! Počuješ ho?“

A ja som len povedala: „Adam, Adamko, ešte sa ti o mne sníva?“

Rada by som sa s ním rozprávala, aspoň chvíľu, kým nepôjdem do roboty, ale spal. Počula som, ako dýcha – a potom aj budík, čo sa volal Jožko Ruhla, hoci tikal iba jemne a akosi krotko, akoby sa bál.

„Spíš?“

Napoly som spal.

A Zuza mi povedala: „Keď ma máš viac rád, lepšie mi rozumieš a robíš mi menej bolesti.“

Nato začal zvoniť budík a naliehal, že musíme vstať, zvonil a zvonil, kým som po ňom nebuchol. Čo sa dalo robiť? Spadol zo stolíka, lebo krídla nemal, sklo na ciferníku sa mu rozbilo, ale aspoň stíchol.

„Sviniar,“ povedal som.

A v budíku sa hneď čosi pohlo, akoby si odkašľal – a už znovu tikal.

„Mám vstať z postele a dať ti ešte jednu?“

✱

Mala som tri izby, spolu pätnásť pacientov, sem-tam o jedného menej, sem-tam prázdna posteľ, hneď mi bolo do plaču. Sľúbila som si, že si kúpim šľapky s gumenou podrážkou; kožené veľmi klepkali. Pripomínali mi tikot budíka a Adama. Nemal ho rád, rozbil na ňom sklo – a pritom tikal iba jemne, akoby v každom malom tiknutí ostal aj malý kúsok z jeho jagavého zvonca. Mala som šestku, sedmičku a osmičku.

Otvorila som dvere, oči mi prebehli po posteliach: žili. Štyri posteľe a štyri babky.

„Dobré ráno.“

A jedna hneď začala: „Pani doktorka, pani doktorka!“

V očiach mala ešte viac strachu ako v hlase.

„No čo, babka?“

Ostatné tri sa na mňa usmievali – a ja na štvrtú.

„Aká babka?“

„Ale, pani Hrnková.“

„Nijaká babka!“

Zabudla som: nijaká babka. Pani Hrnková mala na dvoch prstoch štyri zlaté prstene a voľakedy mala tehelňu, vozila sa s mužom na plesy a mala vlastný fiaker, no potom mala už len muža a potom už len prstene, ktoré sa nedali zvliečiť.

„No, čo máte?“

„Pomôžte mi, pomôžte, preboha, pomôžte mi!“

„A čo vám je? No, čo potrebujete?“

„Nič, len mi pomôžte!“

„Ale, pani Hrnková – “

„Stratil sa nám autobus!“

Pani Hrnková bola dáma z fiakra a teraz sa jej stratil autobus.

„Aký autobus?“

„Stál pred domom – “

„Kde?“

„A ráno tam už nebol!“

„Pred akým domom?“

„Doma, pred naším. Rudov autobus!“

„To sa vám len snívalo.“

„Nesnívalo. Dovoľte! Včera tu bola dcéra. Stál pred domom, zať si ho tam nechal, ešte večer, no ráno tam nebol, zrazu zmizol, Rudov autobus!“

Chytila som ju za ruku a pohladkala po vlasoch.

„Ale, pani Hrnková, veď ho nájdu.“

„Nájdu, nájdu, ale nemôžu ho nájsť. Ešte večer tam stál, Rudo prišiel z roboty a nechal ho pekne pred bráňkou – a nič nepočuli, ani motor, nič.“

„Pani Hrnková – “

„Celú noc som nespala.“

Držala som ju za ruku a počítala, oči na hodinkách, rýchly tep: musím jej niečo dať.

„Istotne ho nájdu. Istotne.“

„A keď Ruda zavrú?“

Začala smrkať, na tvári jej vädli vrásky, stalo sa z nej malé dievčatko.

„Nájde sa.“

„Včera tam ešte bol a ráno – “

Stíšila som hlas.

„Istotne ho nájdu, pani Hrnková – “

„Celú noc som nespala.“

„No tak.“

„A Rudo teraz, načo ho len nechal pred tým domom, pani doktorka – “

✱

Stroj klepkal, ja som klepkala, stroj klepkal, ja som klepkala a tak ďalej, a tak ďalej, písací stroj klepkal, ja som klepkala, ja som klepkala.

„Milčíková, rodená Ilavá – “

Stroj klepkal.

„Vdova.“

Ja som klepkala.

„Príčina smrti: embólia arterie pulmonalis.“

Stroj klepkal.

„Išlo o chytľavú chorobu? Nie.“

Ticho som si šepkala.

„Návrh prehliadajúceho lekára: zdravotná pitva.“

Musela som si diktovať.

✱

„Adam, nemala na to právo – koľko som sa s ňou narobila, a ona si zomrie.“

Ležali sme v posteli a dojedali veľké jablko: najprv sme sa doň pustili, každý si raz odhryzol, potom stálo na stolíku a potom ho Zuza dojedla.

„Ja ten budík vyhodím!“

„Vezmi ma k sebe.“

„Pod. Počuješ ho?“

Okolo šuchorili periny a naše vlasy.

„Vyhodím ho a bude!“

Tikot budíka vždy mocnel, kým sa nezmenil na hlasné vyzváňanie v mojej hlave, musel som vždy vstať a niekam ho schovať, rýchlo zabudnúť – a Zuza ho potom našla v rúre sporáka alebo v skrini a niekoľko ráz aj vo vani, zabudnutý pod špinavou bielizňou. Takisto ma trápili aj muchy, ich bzučanie a nárazy do okien, keď im zišlo na um, že vyletia z izby, hoci polovička okna bola otvorená, tlačili sa cez sklo. Nedalo sa nič robiť. Zabíjal som ich novinami a v hlave mi potom vždy šumelo. A znovu som si spomenul na pavúky: ako som koncom leta jedného objavil, najprv iba sieť, natiiahnutú medzi kvetom muškátu, rohom stola na balkóne a špinavou topánkou, čo sa tam sušila po daždi – a potom aj pavúka, najlepšieho tkáča, akého som kedy videl. Nosil som mu muchy. Niekedy sa ešte trepali, a kým ich neobalil kuklou z pavučiny, trhali mu sieť, ostali v nej prázdne oká, ale pavúk všetko poplátal a muchy ešte pred zotmením zjedol, aby nabral síl, lebo ráno už mal novú pavučinu a pokojne čakal, čo mu prinesiem. Svietila ako terč a napínala nitky v hocíjakom vánku,

kríž na chrbte pavúka bol stred, rád som sa naňho pozeral. Vždy rýchlo pribehol – a bolo po muche. A vždy v noci si natiahol novú sieť, starú zožral a mal nové vlákno, žil si v raji na slnku, no nakoniec prišla jeseň, kvet muškátu uschol a stonka sa zlomila, pavúk zmizol a s ním všetky jeho sieťky, bolo čoraz chladnejšie, aj menej múch, iba budík žil.

„Trochu sa k tebe pritúlím. Môžem? A vieš, ako nám nedávno zomrel jeden dedko? Bol chorý na srdce, išiel do jedálne, najedol sa, dal si dupľu, vstal od stola a umrel. Adam, bude sa ti o mne snívať?“

„Nemôžem nič robiť. Dám sa do niečoho – a už je všade plno zvukov. Stále niečo otravuje. Videla si ten budík?“

„Mm.“

„Nemá veľkú ručičku. Ale ide. A tiká! Sviniar jeden. Keby už bola sobota a nemusel by tu trčať.“

„Ale v sobotu mám službu.“

„Zase?“

Zúril. Zúril som.

„Zajtra sa k vám nastahujem, umriem a do truhly si rozkážem dať budík!“

Neodpovedala. Neodpovedala som. Plakala. Plakala som.

„Čo je? No, čo je? Čo zas reveš?“

„Idem na svoju polovičku.“

„Počkaj, čo plačeš?“

„Si zlý.“

„Prečo som zlý?“

„Vieš, koľko som sa s ňou natrápila? Po niekoľkých týždňoch sa tak zlepšila, že vládala sama sedieť. A teraz si len tak zomrie – a ty tu táraš hlúposti.“

„Po slovensky: sprostosti.“

Usmiala sa. Usmiala som sa.

„Chceš? Poviem ti básničku.“

„Akú?“

„Chceš?“

„Chcem.“

„Japonskú. Ale odo mňa.“

Zavrel oči. Zavrel som oči.
„Ja som tvoj koník, ktorý ťa miluje.“

✱

Hovorila mi, ako našla pána Plochu, ako naňho volala, ako stáli na chodbe. Pán Plocha. Pán Plocha. Hovorila mi, ako sa chvel od zimy. Hovorila mi, ako sa nesmelo usmieval, starý dedko, dobrák, vyučený dôchodca.

Počuli ste niečo? Počujete?

Hovorila mi, ako počúvala – a nič nepočula.

Nie.

Vidíte – a ja počujem.

Hovorila mi, ako sa jej chcelo kýchnuť.

Nie je vám zima?

Hovorila mi, ako sa na ňu pozrel, ako sklopil oči.

Musím sa trochu prejsť. Stále iba ležím.

Nebudte dlho. Prechladnete.

Hovorila mi, ako odchádzala, ako sa obrátila a ako jej ostal za chrbtom.

Pani doktorka!

Hovorila mi, ako znovu zastala.

Naozaj nič nepočujete?

Hovorila mi, ako sa zasmial.

Nie. Čo mám počuť?

Viete, ja tu na vás čakám.

Na mňa?

Hovorila mi, ako sa jej potili ruky, ako sa jej nikdy predtým nepotili, ako nevedela, čo má robiť.

Na mňa?

Nechcel som o tom hovoriť pred ostatnými, aby si o mne niečo nemysleli. Viete, jednoducho počujem muchy. Zobudím sa a už ich počujem. Lietajú okolo mňa. Viete, počujem ich bzučať, ale tak jasne, akoby som počul každé ich krídelko osobitne. Pravdaže, nijaké muchy tam nie sú. Nevidím ich, len ich počujem. A teraz je zima. Keby bolo leto, nepoviem. Ale v zime – a muchy? Viete, zimný zvuk je ticho.

Hovorila mi, ako sa utrápene zasmial.

Nemyslíte si teraz o mne nič?

Hovorila mi, ako nevedela, čo má povedať.

Nie, nie.

Myslím, že mi nešibe. A vlastne by som vám to ani nehovoril, keby to bolo iba cez deň, ale teraz už dva dni bzučia okolo mňa aj v noci a nemôžem spať. Chcel by som nejaké prášky na spanie. To sa stratí, viem to. Viete, ja mám plnú hlavu zvukov a mám ich rád.

Ešte aké?

Rušňové, hodinové, búrkové, slepačie, niekedy aj dažďové, vietor, všelijaké, niekedy si ich aj opakujem. Viete, možno aj tie muchy chcú nejakو prežiť dlhú zimu.

Hovorila mi, ako sa jej páčil.

Dobre, pán Plocha, sestrička vám večer niečo dá.

Hovorila mi, ako si vydýchol.

Nezabudnete?

Hovorila mi, ako ostal za ňou, ako jej ďakoval, hovorila mi, ako zahla za roh chodby a klopkala topánkami, ako ich až teraz počula. Hovorila mi, ako si opakovala zvuky, ako sa jej to páčilo, ako jej v hlave kikiríkal kohút, ako jej tam potom odfukoval rušeň, ako počula aj muchy. Hovorila mi, ako na mňa myslela.

Hovorila.

Hovorila som mu.

✱

Šestka a sedmička boli vedľa seba, v sedmičke som mala chlapov, potom bol roh chodby, osmičku som mala za rohom. V jednej ruke som pred sebou niesla tácku, na nej injekciu, ihlu, alkohol a vatú, sestrička mi všetko pripravila, v plášti bolo škrtidlo; druhou som si otvorila.

Štyri babky, štyri posteľe, skoro ako na šestke, pod oknom sa usídlila Babulka.

Hneď ma vítala a volala: „Babulka, babulka, kde si bola tak dlho?“

„Iba tuto vedľa. Môžem si vám sadnúť na posteľ?“

Na stole mala fľašu minerálky a vreckové hodinky, ukradla ich mužovi, rada sa tým chválila. Opatrne som k nim priložila tácku.

„Pozrieme sa na to brucho.“

Odtiahla som paplón – a kým zbadala, čo chcem robiť, vyhrnula som jej nočnú košeľu.

„Čo si sa zbláznila? Daj pokoj!“

„Tak vidíte,“ povedala som. „Je to lepšie. A teraz ukážte ruku.“

Zakryla sa, akoby sa hanbila, nechala si vonku iba ruku a sivý vrkôčik.

„Neukážem!“

„Iba na chvíľu.“

„Aha, babulka, pich, pich!“

„No, dajte sem tú ruku, lebo budem žalovať pani primárke.“

„Ja budem žalovať!“

„A čo?“

„Čo chcem! Au!“

„Bolelo?“

Zohla som jej ruku, mala ostrý lakeť.

„Keď to nevieš, tak to nerob!“

„Zajtra môžete zase vy mňa.“

Vstala som, urobila krok – a už som bola pri susednej posteli.

„A vy, pani Vrecková, ako sa máte?“

Otvorila oči.

„Dobre, nemám sa na čo sťažovať.“

A znovu ich zavrela.

„Babulka, ale ona má veľké starosti, nech ti povie!“ volala Babulka za mojím chrbtom a nedočkavo sa hniedzila na posteli.

„Čo vás trápi?“

Oči sa znovu otvorili.

„No,“ povedala. „Bojím sa, že ma hodia do Dunaja. Počuli ste o tom, že ľudí, čo sú starí a nemajú deti, budú hádzať do Dunaja?“

„Kto vám to povedal?“

„Bola tu švagriná. A ja nechcem zomrieť ako pes.“

„Ale nebojte sa, pani Vrecková, nie je to tak, nehádzu ľudí do Dunaja.“

„Áno, počuli ste? Hlásili to v rádiu? Tak je dobre.“

„Len sa nebojte.“

Pod oknom sa znovu pohniezdila Babulka.

Volala ma: „Babulka!“

„Pospite si,“ povedala som pani Vreckovej.

„Babulka, babulka! Zavolaj mi babulku, že už idem obedovať.“

Dobre, babulka? Že Babulka už ide obedovať!“

✱

Podľa hodínok som vedel, koľkého je v kalendári, mal som na nich dátumovku, každý deň bol ďalší deň. V noci mi zastali. A ráno som na nich našiel nočný čas, budík a ostatné hodinky ich predbehli – a čím dlhšie stáli, tým viac meškali, no mohli by ešte viac, keby išli dozadu. Možno sa aj pohli: možno zastali až o tretej, chvíľu počkali a potom sa malá ručička vrátila späť na dvojku. Natiahol som ich a nastavil podľa svojho vnútorného času, počkal som na znamenie z rádia – a ukázalo sa, že som sa nepomýlil ani o minútu.

A Zuza ma budila: „Adam, vstávaj.“

Nad domom sa vzdalovalo lietadlo.

„Zobuď sa, Adamko, počuješ?“

„Čo?“

„Už je veľa hodín.“

„Veď je nedeľa!“

Spal som na boku, hodil som sa na druhý, v hlave sa mi všetko presypalo, z ucha do ucha.

„Ale sľúbil si mi, že pôjdeme plávať.“

„Čo? Aha.“

Zívol som a prikývol.

„Adam, nezatváraj oči. Vieš, aká som šťastná?“

„Mhm.“

„Pozri sa von oknom.“

„Oknom?“

„Niečo uvidíš!“

Nedalo sa nič robiť, v hlase sa jej prepletali natešené slovíčka, nemohla sa dočkať, kedy vstanem.

Vstal som aj s perinou a rozhrnul som záclony.

Vonku snežilo.

„Vidíš, koľko snehu?“

„Mhm.“

„Nemohla som spať. Od piatej som ležala vedľa teba a nevedela som, čo sa okolo mňa robí. Niečo sa robilo, ale nevedela som čo, len srdiečko mi tak šťastne bilo. A potom som zrazu sama od seba vstala a išla som k oknu. Vidiš, ako padá? Pôjdeme von?“

Perie sa mi pod rukou sypalo dospodu periny.

„Ešte spím.“

„Tebe sa to nepáči?“

„Páči. Všetko biele. Ako v nemocnici.“

Ale nechcel ísť, nemohla som ho prehovoriť, hoci mi ešte večer sľuboval, že pôjdeme, teraz nechcel, až mi slzy vyhrkli. Priložil si čelo na studené sklo. A okolo nás snežilo, nakoniec sme predsa išli, ženské slzy rozpúšťajú tvrdosť v mužskom srdci, nasadli sme na električku – a už sme sa viezli.

„Keď chceš, môžeme sa vrátiť.“

„Ale čoby.“

„Nechce sa ti ísť so mnou?“

„Ale chce.“

„Veď aj ty rád plávaš.“

„Mhm.“

„Tak čo ti je?“

„Nič, nechce sa mi rozprávať.“

Za oknom električky bežal sneh a v ňom zase biely pes, jedna biela sa strácala v druhej, skoro som až videl, ako mu od tepla vlhne srst', treťou bielou bola para. Všetci ľudia fajčili. Spomenul som si na gaštanové fajky a uschnuté vlasy kukuríc, na vysoký rebrík v orechu, kde sme s dvoma kamarátmi mali tajnú skrýšu a úspory na škatuľky mentolových cigariet. Vtom nastúpil opilec, zjavil sa v predných dverách a šťastne sa usmieval, kým sa električka znovu pohla, prešiel k stredným dverám a spokojne vystúpil. Fajčil mentolku. Previezli sme sa o jednu zastávku a museli sme sa vracat' okolo jazera, do ktorého snežilo: tak ticho a tak ochotne sa sneh menil na vodu. Nohy nám vŕzgali. Nedalo sa nič robiť, iba počúvať, najprv iba počúvať. Počúval som. Možno

by to išlo. Pekný zvuk. Čo vŕzga? Sneh, alebo nohy? Topánky. Nájst topánky, čo vŕzgajú, dať ich do poviedky. Vŕzgajú v snehu. Dvojhlasne. Rozprávajú sa. Môj vrzgot sa rozpráva so Zuziným. Dať sa očariť. Pohrať sa. Nájst príbeh. Nezabudnúť, poznačiť si, vrzgot, to slovo. Sneh bez nôh nevŕzga. Vŕzgajúce topánky vo vŕzgajúcom snehu. Dobré. Možno. Nájst príbeh, poviedku, rozmyšľať o tom. Trápiť sa. Ponoriť sa pod vodu. Hľadať, blúdiť s otvorenými očami, po dne, medzi rybami. Medzi bielymi nohami. Odspodu sú biele. Nezabudnúť. Byť lepší k svojej žene.

*

Adam, počuješ ma? Nie si doma, môžem zvoniť, koľko chcem. Teraz som sa vrátila od pani Hrnkovej. Alebo som vykrútila iné číslo? Skúsím ešte raz.

Máta ju ten autobus – a mňa, že nič nechce jesť. Ešte som len vošla, už dvíhala ruky.

Pani doktorka, pani doktorka!

A ja na ňu zhurta: Pani Hrnková!

A ona len zalamuje rukami: Nenašli ho ešte?

Pani Hrnková, musíte jesť, aspoň polievku.

Ale nájdú ho?

A už plače a láme si ruky, nevie, čo má s nimi robiť.

Istotne ho nájdú, len musíte jesť!

A keď Ruda zavrú?

Na inšie sa ani nepýta, stále – a keď Ruda zavrú?

Tu máte!

Musela som zobrať lyžičku a pekne ju krmiť.

Nezavrú ho?

Chuderka stará, čo som mala robiť?

Musíte jesť.

Pravda ho nezavrú?

Pani Hrnková! Už som vám povedala aspoň päť ráz, vy musíte jesť! Slúbili ste mi, že budete, a zatiaľ nejete. Včera ste mi slúbili, že všetko zjete, a raňajok ste sa ani nedotkli.

A naozaj ho nezavrú?

Chuderka stará, čo s ňou urobíš?

Jedzte!

A ona stále dookola: A ja som mu hovorila, nechod' s tým autobusom!

Slzy jej padajú do taniera a musí ich zjesť.

Hovorila som mu, načo s ním chodíš?

A ja ju ďalej kŕmim a takisto meliem: Nebojte sa, nezavrú.

Ale on si nedal povedať.

Len jedzte.

Nedal.

Nebojte sa, len jedzte, jedzte.

Stále dookola a dookola, Adam, kde si? Ako ti je dobre. Vonku je hmla a môžeš sa túlať. A ja neviem, čo mám robiť. Pani Hrnková už spí, zjedla celý obed. A stále plakala. Ako si včera pekne plával. Ako si sa mi páčil. Neviem tak dobre plávať ako ty, ale ty vieš veľmi dobre, takže keď sa to zráta a vydolí, vieme obidvaja dobre. Bol si ako tuleň. A voda bola ako ľad. Ale nie studená, iba tak vyzerala. A pán Plocha sa má zle. Keď som k nemu prišla a povedala: Ako sa máte? – odpovedal: Plním plán. Lenže neplní. Má sa zle. Adam. A tak isto pani Vrecková. Včera bol pekný deň. Mám rada sneh. A dnes padá hmla. Môžeš sa túlať. Keby si mi už zase niečo prečítal. Tak ťa rada počúvam. A keď je doma teplučko, vtedy mi je s tebou najlepšie. Keby si už niečo napísal. Tak by som sa tešila. Adam. Telefón u nás zvoní a zvoní – a ty sa mi túlaš. Pozriem ešte pani Vreckovú a pôjdem. Možno, že už budeš doma.

Počuješ?

Utekám, aby som ti všetko povedala, lebo iba potom sa mi zdá, že sa to skutočne stalo.

✱

Hľadal som v kuchyni klinčeky a počul som kľúč: zasunul sa do zámky. Mal by som vziať olejničku, aby chodil tichšie. A potom som hľadal hrnčeky – a kľúč hlasno šramotil, dá sa povedať, že olej nezaškodí, zámka si ho pochvaľuje, kľúč sa do nej ľahšie dostane. Víno som už mal: varilo sa, dal som doň kocku cukru, pol fľaše som vypil, ale akosi ma nehrialo, zámke s kľúčom bolo

dobré, najprv z chodby, potom z predsiene. Zuza odomkla a zamkla: dalo by sa povedať, že som si na niečo spomenul.

„Si doma?“

Bol som.

„Ako si sa cítil, keď si išiel domov?“

„Nijako; prečo?“

„Ja som sa cítila ako ryža v mlieku.“

„To je ako?“

„V hmle.“

„Ja som v nej zase prechladol. Varím víno.“

„Dáš aj mne?“

„Neviem.“

„Čo nevieš?“

„Či ti dám.“

„Aha, takýto si ty vtáčik! Nevieš! Aspoň si mi niečo napísal?“

„Môžeš sa pozrieť. Ani riadok.“

Zvonil som porcelánovými hrnčekmi.

„Takže teraz sa chceš opiť.“

„To je jasné!“

„A vyhováraš sa na hmlu.“

Postavil som hrnček na stôl a vzal zo sporáka kanvičku, víno sa už prevarilo a voňalo klinčekmi.

„Ožeriem sa – a bude! Kde máš hrnček?“

„Nechcem, nechaj si.“

Nato hrnček zletel a celkom sa rozbil, dalo by sa povedať, že sa celkom rozletel.

„Doboha, Márii!“

Zuza ma chytila za nos.

„Sssss.“

„Čo robíš? Pusti mi ten nos!“

„Vypúšťam ti paru, lebo praskneš, Adam, čo sa hneváš, veď bol prázdny – a vínko nám zostalo.“

A tak som si vzdychol. A tak som sa napil z kanvičky. A tak som sa popálil. A tak mi Zuza fúkala na ústa. A tak sa to stalo: dalo by sa povedať, že som si na niečo spomenul. Si doma? Bol som. Dalo by sa povedať, že sme boli v posteli, dalo sa by sa povedať, že

bola voňavá, dalo by sa povedať, že nám bolo hodvábne a hmlisto: dalo by sa povedať. Vyhrávala muzika.

„Chceš ešte? Posledný hlt.“

„Daj.“

Napila sa z kanvičky.

„Celé ráno som tu iba sedel a nič nenapísal, ani slovo, ani kúsok, skoro mi až hlava praskla. Sedím tu a zúrim.“

„Mal si si dať vína.“

„Vykašlem sa na to! Načo sú mi všelijaké nápady, keď ich neviem napísať?“

„To len teraz.“

„Čoby teraz. Najmenej pol roka.“

Hrala nám hudba: teraz prestala.

„Daj druhú stranu.“

Vyliezol som z teplej periny a znovu som do nej zaliezol: hrala nám hudba.

„Čo sa smeješ?“

A Zuza sa smiala: „Dnes mi jedna babka hovorí – vás odkiaľsi poznám, ste mi známa. A ja hrám divadlo pred ostatnými babkami a hovorím – vidíte, niekde sme sa videli. Leží u nás už pol roka.“

Aj ja som sa zasmial.

„A vieš, čo urobila minule? Chodila po jedálni iba v nočnej košeli, bosá, lem košele si držala pred sebou ako dievčatko, zohýbala sa k dlážke a niečo akoby si tam kládla. Pýtam sa jej – čo robíte? A ona – robiť treba, zbieram jahody.“

„Ty si napitá!“

„Ja? Ty si! A včera spala jedna babka s bombardákmi na hlave.“

Aj ja som sa smial.

„Dá sa niečo lepšie napísať? Alebo vymyslieť?“

„A mám ti ešte niečo povedať?“

„Povedz.“

„Som hladná.“

„Aj ja. Ale ty varíš!“

„A čo by si chcel?“

„Teba!“

Začal som skákať po posteli a volal som všetkých Indiánov,

aby sme sa do nej pustili, stačí jedna zápalka a posteľ je v plameňoch.

A Zuza sa smiala: „Jedného dedka som sa pýtala – prečo ste u nás? Hovorí mi – mám veľké starosti. Aké? Nemám peniaze!“

„U-u-u-u-u!“

✱

Na osmičke bolo zle, spoza rohu na mňa mávala Babulka v župane, stratila som dych.

„Babulka, babulka, rýchlo, babulke je zle.“

„Komu? Pani Vreckovej?“

„Pohni sa!“

Hneď som počula jej dych, ostatné dve babky sedeli, chúlili sa v malých kôpkach, zavrela som dvere.

Pani Vrecková pred seba natáhovala ruku, hýbala voskovým zápästím, odháňala vzduch.

„Čo je, pani Vrecková?“

„Tam sú, pani doktorka, tam!“

Poznala ma, hneď mi bolo lepšie, zvonila som na sestričku, musela sa utíšiť.

„Kto?“

„Nevidíte ich?“

„Kde?“

„Tých dvoch hrbatých pri mojich nohách.“

Pozrela som na koniec postele, hoci som dobre vedela, že tam nikto a nič nie je, iba noha pani Vreckovej.

„Ale veď tam nikto nie je.“

Znovu pohla zápästím a natiahla ruku.

„Pri nohách.“

„Kde?“

„Pošlite ich preč, pani doktorka!“

Dych sa jej ešte väčšmi zrýchlil – skríkla som a buchla ju po ruke.

„Pani Vrecková!“

Zápästie jej ovislo.

„Pani Vrecková!“

Chytila ma za ruku a zavrela oči, ústa sa jej zachveli, pokývala hlavou. Opatrne som ju uložila na vankúš.

„No tak.“

Vzdychla si.

„Ja neviem, čo sa to so mnou robí, keď som hore, zdá sa mi, že spím – a keď spím, zdá sa mi, že som hore. Spím teraz, alebo som hore? Ja neviem, čo sa mi to stalo.“

Zrazu som počula aj ostatné babky, ako dýchajú – a potom aj seba, všetko ticho, iba môj dych nie a nie spomaliť, až po chvíli si dal povedať. Nechcela som, aby babky videli, že som sa tak zľakla, musela som dýchať ústami, čo je tichšie, ostalo mi trochu slín a mohla som prehltnúť, keď je v krku vlhko, vzduch nemôže písať, potichu sa kľže do tela. Babky majú slabé oči a nevidia, čo mi robí srdce s bielym tričkom na prsiach, čo mi robí s dychom, keď je zrazu zle. Ani ja nič nevidím a nepočujem, no potom sa všetko utíši a ja zrazu cítim, ako som sa vyplašila a stratila dych.

Babulka sa na mňa usmiala. A ja na ňu? Neviem.

Pani Vrecková začala odfukovať, žila na dve doby ako para v rušni, keď vlak stojí a vyčkáva v stanici, v okolí je pokoj popoľudnia, ktorý naruší len vypúšťanie pary a splašený krdeľ holubov.

Už som mohla ísť.

✱

Strihal som si nechty na rukách, zase zo mňa ubúdalo, čo sa dalo robiť, vonku bola tma. Mal som už päť mesiačikov. Zuza prišla a ostala v predsieni, ešte dobre, že som počul, ako odomkla, inak by som sotva vedel, že je doma. Ale ďalej nešla. Už som si začínal myslieť, že sa mi to marilo, strihal som si nechty, ale potom rozsvietila, videl som ju cez sklo, čakal som, že vojde do izby. Nešla. Iba zhasla. A zase bolo ticho. Keby som ju nevidel a nepočul, ťažko by som veril, že už prišla domov, ale nikto iný nemal kľúč. A odomkla celkom ináč ako ja, oveľa pomaľšie, žensky, láskavo a mäkko, nedalo sa pomýliť. Počul som, ako zamkla. Nepočul. Rozsvietila svetlo a hneď zhasla, zazrel som ju cez sklo dverí – a ostala v tme. Musel som ísť za ňou, ostali mi ešte štyri

nechty, otvoril som dvere. Plakala. Sama. V tme. Ticho, ale hojne, šúchala si oči a nechcela prestať. Ticho a soplavo. Tak akosi.

„No tak,“ povedal som. „Čo sa stalo?“

A Zuza mi povedala: „Ja už tam nepôjdem.“

„Tak čo sa stalo?“ povedal som.

A Zuza mi povedala: „Nebudem tam robiť, čo si myslia – “

Vzlykala a nariekala, zrazu ešte viac, pri nohách jej kvitla slzavá mláčka.

„Tak čo ti urobili?“

„Nič.“

„Tak čo ti je?“

A Zuza mi povedala: „Zomrel dedko Plocha. A pani Vrecková mi tiež umrie. Hovorila som ti o ňom – “

„O kom?“

Zložil som jej z pleca kabelku a dal som ju na vešiak; potom som ju vyzliekol z kabáta, rozopol som jej gombíky, aj na tých boli slzy, prikryl som kabelku na vešiaku, potom som ju vyzul.

A Zuza mi povedala: „O Plochovi, čo si opakoval zvuky. Vôbec na to nevyzeral.“

„Veď bol starý.“

Viedol som ju do izby, nech si sadne, nech sa zohreje, zabalím ju do deky a niečo jej prečítam.

A Zuza mi povedala: „Ale mne sa zdalo, že ho tento týždeň pošlem domov. Ako mi len ďakoval, že som mu pomohla. Opravoval rádiá, hovorila som ti – “

„Nehovorila. Pod sem.“

Viedol som ju do izby, ale najskôr do kuchyne, kde som pustil vodu z vodovodu.

„Utriem ti trochu oči,“ povedal som.

Dal som ruku do vrecka, vytiahol som vreckovku a strčil ju do vody.

A Zuza mi povedala: „Taký milý dedko.“

„Ukáž, ešte druhé. A teraz nos – fúkni!“

Fúkla, až ma skoro odfúkla, podarilo sa jej chlapsky zatrubíť; hneď jej bolo veselšie.

„No, vidíš.“

A Zuza si vzdychla: „Ach, Adam – “

Viedol som ju do izby, čo sa dalo robiť, musela sa zohriať a chvíľu nič nerobiť. V plačúcej predsieni už nikto nebol. Znovu si vyfúkala nos, ale sama, bez trúbenia – a sadla si do kresla. Musela sa zohriať. Musela si vypiť. Prikryl som ju dekou a zašiel som do kuchyne, kde sme mali zásoby, trochu rumu do čaju, lebo na čaj nebol čas.

„A teraz ti niečo prečítam, chceš?“

„Napísal si?“

„Ale iba kúsok. Začiatok. Chceš?“

„Mhm.“

Na stole bol zošíť, v ňom šesťdesiat listov – a na jednom desať riadkov, musel som ich nájsť.

„Ale je to len zopár riadkov.“

Usmial som sa.

„Nesmej sa.“

A Zuza mi povedala: „Nesmejem.“

„O topánke.“

„Topánky mám rada.“

„No, neviem.“

Otvoril som zošíť, čo sa dalo robiť, mal šesťdesiat listov a bol celkom prázdny, začal som si vymýšľať.

„Som topánka.“

Zuza prikývla.

„Mám šnúrkú a k nej osem dierok. V noci, keď nemôžem spať a rozprávať, hrám sa na bludisko – hľadám šnúrkou svoje dierky. Som stará. Aj môj muž je starý. Sme stále spolu. Iba v snehu alebo v hlbokom lístí sa niekedy jeden druhému strácame na okamih z očí. Môj muž má hrubší hlas ako ja a niekedy je ku mne zlý. Naschvál stúpi do blata a ošpliecha ma. Ale aj tak nás najväčšími rozveselí chôdza – hneď sa dáme do reči. A pri behu sa to s nami možno ani nedá vydržať, tárame dve na tri, strašne rýchlo, samé hlúposti a bláznovstvá. Nohy sa nám smejú. Ale mne je dobre. Muž lapá po dychu a aj jeho hlas sa stenčí, je skoro taký istý ako môj, je to, akoby sme sa rozprávali iba jedným hlasom – a vtedy ho mám najradšej, rozumiem mu každé slovo. Hovorím mu: Vrzgaj, vrzgačik – “

Na viac som sa nezmohol.

„Ďalej.“

„Ďalej už nič nie je.“

„Škoda.“

„Páčilo sa ti to?“

A Zuza mi povedala: „Ty si vŕzgačik?“

„Ty si vŕzgaňa.“

„Tak sa mi to nepáčilo.“

„Naozaj?“

„A som vŕzgaňa?“

„Si!“

A Zuza mi povedala: „Tak sa mi to nepáčilo! Alebo páčilo? Alebo nepáčilo? Páčilo. Pá-či-lo! Naozaj! Ale vieš, čo sa mi nepáči?“

„Mm.“

„Pavúk v kúpeľni.“

„Kde?“

A Zuza mi povedala: „Našla som ho ráno pod zrkadlom. Česala som sa a pozerám, čo je to tam na stene, aký vlas – a našla som pavučinu. A pozriem sa lepšie a vidím aj pavúka. Schovával sa za skrinkou a zle na mňa pozeral. Bojím sa ho. Asi tam chytá muchy. Asi som ho vyrušila.“

Asi. Asi jej chcel niečo povedať. Asi ma chcel zavolať.

A Zuza mi povedala: „Adam, mne je zima.“

*

Padala som do vysokej horúčky... Čoraz hlbšie... Čoraz vyššie... Na Adamových rukách, na velikánskej posteli, ležala som vedľa pani Hrnkovej... Adam, Adam, kde si...

Pani Hrnková...

Jaj, jaj...

Pani Hrnková...

Hovorila som mu, jaj, hovorila, už ho iste zavreli...

Nezavrú ho...

Jaj, zavrú, zavrú...

Adam, kde si, počuješ...

Nezavrú, teraz volali, telefonovali...
Tu som...
Čo, čo...
Našli Rudov autobus...
Čože...
Daj mi obklad...
Hneď som vám to prišla povedať...
Neboj sa...
Volala vaša dcéra, že ho našli, aby sme vám povedali...
A kde...
Neviem, že vraj niekde v lese...
V lese – a Rudo by si to za nich odsedel...
Že aj on vás pozdravuje... Nechcem čaj...
Ale teraz ho už nesmú zavrieť...
Nebojte sa...
Lež...
Vidíte... A kto volal... Dcéra...
Vaša dcéra...
Aha, dcéra...
Pani Hrnková, trochu vody...
Tak ho našli...
Pani Hrnková, ale teraz musíte jesť, všetko, nielen čaj a kávu,
musíte zjesť všetko, čo vám dáme...
A nehovorili, či ma prídu pozrieť...
Že ešte zavolajú...
Áno, áno...
Pani Hrnková...
Áno, áno, ješ... Všetko, áno, áno... Všetko, áno, áno...
Adam, mám tu muchu... Adam, kde si... Je mi horúco, je mi
zima... Pani Hrnková...

✱

Nedalo sa nič robiť, hovoril som si, že zavolám pohotovosť,
ale Zuza nechcela. Blúznila a blúdila, iba občas precitla a mala
jasnú chvíľu, pýtala si suchú košeľu – a potom sa znovu vracala
do horúčky.

Hovorila som mu, čo má robiť.

Stonala a vzdychala, na koži jej uschýnala soľ, ale obklady jej pomáhali, stále som ich vymieňal – a pritom som spal.

Sedel za stolom a čosi písal.

Trápili ju muchy.

Dobre som ho videla. Písal celým telom, zvieranie a práca žalúdka záviseli od počtu slov v jeho modrom zošite. Dobre som ho videla: konce prstov, na nich nechty, bol ako slimák, v ulite mal atrament, za ním sa tiahla sliznatá cestička jeho písma. Písal celým telom, schúľil sa a scvrkol, pískal ako hrdza.

Napoly som spal; v únave a polospánku som si predstavoval, že jej mucha spadla do vlasov, unikala medzi korienkami, kde sa leskli zrnká potu a jej lesklé krídelká, nedala sa dosiahnuť, až nakoniec zmizla. Teraz som už spal.

A nato som počul muchu.

„Adam!“ volala ma moja žena. „Poď sem! Si tu? Mám tu muchu! V uchu!“

„Prosím?“

„Poď ju chytiť. Pozri, ako lieta. Strašne bzučí.“

„Zakry sa,“ povedal som. „Vypustím ju oknom von.“

Tancovala na skle – a tak som ju chytil.

„Nechceš čaj?“

Išiel som do kuchyne – a tak som sa zastavil aj v kúpeľni a našiel som pavúka.

„Musím si vziať pilulku,“ povedala moja žena.

Bola smädná – a tak som jej spravil čaj.

„Teraz si ako tvoje babky,“ povedal som. „Ako sa máte, pani Hrnková?“

„Tá už sa má dobre.“

„Už má doma autobus?“

A Zuza mi povedala: „Nemá, ale myslí si, že má. Skoro nám umrela – a pritom stále hľadala ten autobus a nič nejedla. Tak som ho našla. Babka umiera a bude hľadať autobus. Povedala som jej, že volala dcéra, že už ho našli. Mal si vidieť, koľko zjedla na obed.“

Priniesol mi čaj: lyžička zvonila, hrnček zvonil, všetko som počula iba napoly, zaľahlo mi v ušiach.

„Možno ťa príde opatrovať,“ povedal. „Chceš sa napiť? Dal som ti tam trochu medu.“

Napila sa: napila som sa.

„Vidíš, aké je vonku slnko? A práve teraz musím ochoriť.“

„Je ti lepšie?“

„Nie je. Budem sa potiť.“

Zakašľala: zakašľala som.

„Ukáž, pobúcham ťa po chrbte.“

„Už to prešlo.“

Striasol teplomer: striasol som teplomer.

„Aké je to, keď je doktor chorý?“

„Zúri.“

„Prečo?“

„Tak! Kto to kedy videl, mať tridsaťosem štýri!“

Podala mi teplomer: podala som mu teplomer. Nakukol mi pod košeľu, chvalabohu, aspoň očami ma poláskal.

„Ale aký je to pocit?“

„Taký, ako keď je niekto chorý.“

„Nič viac?“

„Žiada sa mi, aby ma niekto opatroval a bol ku mne milý, aby mi nosil kašičky a jabĺčka.“

„Mám ti priniesť?“

„Teraz, keď som chorá, vidím, prečo si ľudia vážia doktorov. Keď sa uzdravím, aj ja si budem vďačná.“

„A mne čo?“

Z druhej izby zvonil telefón: z druhej izby zvonil telefón.

Vyzváňal a vyzváňal.

„Aj tebe. Ale keď mi stúpne nad tridsaťdeväť, tak ma porazí!“

V predsienke na zemi tikal odstrčený Jozef Ruhla.

Zdvihol som slúchadlo.

Volal Jozef Omyl – a chcel Jožka.

„Ruhlu?“

„Čo?“

„Volali ste zlé číslo.“

„Vy máte zlé číslo!“

„To je fakt.“

Z diaľky som ju počul, ako kašle: z diaľky som ho počula, ako s kýmsi hovorí.

Potom som sa vrátil.

„Kto volal?“

„Počúvaj, Zuza, máte v nemocnici nejakú pani Veckovú?“

„Vreckovú.“

„Takú nejakú. Volala sem nejaká doktorka.“

„A čo je s ňou?“

Zľakla som sa – a ešte ako: naozaj sa zľakla.

„Vraj si chcela, aby ti zavolala. Vraj sa má lepšie, že už aj chodí, máš tam takú?“

Klamal som ju: klamal ma.

„Máme, ale nič som nevravela.“

„Povedal som, že sa po nedeli ukážeš.“

Zahováral: zahováral som.

„A naozaj to povedala?“

„Ja sa v tom nevyznám. Budeš spať?“

Začala sa smiať, ale od smiechu sa rozkašľala, búchal som ju po chrbte: tlkol ma.

„Nebi ma tak!“

„Veď ťa nebijem.“

„Tlčieš ma ako žito!“

„Spi, dobre? Potom ti niečo dám.“

„Čo také?“

„Niečo.“

„Ale čo?“

„Keď už sme tú zimu prežili, niečo som ti napísal.“

„Poviedku?“

„Neviem.“

*

O zvieratkách s jednou bodkou neviem skoro nič. Trochu rečičiek. Napríklad toto: v rohu pod zrkadlom sa nám z ničoho

nič usadil malý pavúk. Lenže mal dve bodky – na chrbte. Preto o zvieratkách s dvoma bodkami viem o trochu viac. O tú bodku.

Najprv sme však objavili krehkú sieť. To bolo v sobotu. V nedeľu som sa nad ním zľutoval a chytil som mu jednu muchu. Moja žena mala v očiach slzy: veľmi sa bojí pavúkov. Ani trochu sa jej nepáčia – a pritom sú to zvieratká s dvoma alebo troma bodkami. So štyrmi som ešte nevidel. Možno sú, no moja žena má z nich strach. Veľmi ľutovala muchu a skoro sa rozplakala. Nemala ho rada. Ale už predtým sme si ho obzreli. Mal osem tenkých nôh a uprostred nich, ako malé srdce, bolo telo. Nohy mal priesvitné a istotne bol hladný. Možno sa mi to všetko iba snívало. Minule som mal sen o očiach mačky: cez deň v nich má štrbinky. Možno aj tichá mačka v záhrade je len chlpatý sen. Ale možno sa mi to nesnívalo. Muchu som spustil do pavučín a čakal som, čo urobí. Ihneď vyrazil.

Pavučina bola asi dvadsať centimetrov dlhá a nebolo na nej nič zo známych obrázkov: nijaký terč. Medzi nitkami by neprepadol ani chĺpok z obočia; malý pavúk bol ich kráľ.

Výborne sme spolu vychádzali. Ako dva pavúky. Už na druhý deň mi ukázal svoj kúzelnický trik: náhodou som sa ho dotkol prstom – a on zmizol. To som ešte nevidel. Rozkrútil sa ako lopta na gumičke. Pritom nohy boli gumička: krúžil takou rýchlosťou, že splynul so stenou. Možno sa ma trochu bál. Chytal som mu muchy a hrali sme sa na skrývačku.

Potom sa v mojom písacom stroji stalo nešťastie. Malé a tiché: pri prepisovaní sa medzi papiere a valec dostal chrobáček. Leskol sa ako vranie oko. Mojej žene ho bolo ľúto. Vylisoval sa ako kvet do herbára.

Možno sa mi to všetko iba snívало. Moja žena sa na mňa v noci pozerá. Spím. Privonia mi k tvári. Mám vraj inú vôňu ako cez deň.

Možno to však nebol sen.

Pavúkovi som chytil mäsiarku. Na zelenom zadku mala chĺpky a nevedel si s ňou poradiť; trhala mu sieť. Splašene pobiehal a zalamoval nožičkami. Mojej žene sa nepáčilo jeho brucho: veľmi stučnel. V byte sme už nemali ani jednu muchu, všetky som preňho vychytal.